

PUBLIEKE VERSIE

BELGISCHE MEDEDINGINGSAUTORITEIT

Auditoraat

Besluit nr. BMA-2022-P/K-39-AUD van 23 november 2022

Zaak MEDE-P/K-20/0005 - DPI/HP

Vertrouwelijke versie

Inhoudsopgave

I. Procedure	2
II. Partijen	2
II.1 De klager	2
II.2 De betrokken partij.....	3
III. Voorwerp van de klacht.....	3
IV. Ontvankelijkheid van de klacht.....	4
V. Motivering van de stopzetting van het onderzoek	4
VI. Beslissing	5

I. Procedure

1. Op 7 februari 2020 werd bij de auditeur-generaal van de Belgische mededingingsautoriteit (hierna "BMA") door DPI een klacht ingediend tegen HP Inc en haar dochteronderneming HP Belgium BV (hierna "HP"). In deze klacht wordt het besluit van HP, om de productie en levering van inktpatronen en printkoppen voor zijn zogenaamde eerste en tweede generatie grootformaat latexinktprinters stop te zetten, aangeklaagd.
2. Op 10 februari 2020 heeft de auditeur-generaal na advies van de directeur economische zaken, overeenkomstig artikel IV.39, 2° van het Wetboek van economisch recht (hierna "WER") 2019, vervangen door de wet van 2 mei 2019¹, een onderzoek geopend onder het nummer MEDE-P/K-20/0005 betreffende de mogelijke schending van artikel IV.2 WER en artikel 102 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (hierna: "VWEU").
3. Overeenkomstig artikel IV.27, §2, WER, zoals vervangen door de wet van 2 mei 2019, heeft de auditeur-generaal mevrouw Suzanne Jude aangesteld als auditeur die met de dagelijkse leiding van het onderzoek wordt belast.
4. Overeenkomstig artikel IV.27, §3, WER, zoals vervangen door de wet van 2 mei 2019, werd de heer Adrien Yavo aangeduid als personeelslid van het auditoraat die deel uitmaakt van het team dat werd samengesteld voor deze zaak.
5. Overeenkomstig artikel IV.27, §4, WER, zoals vervangen door de wet van 2 mei 2019, heeft de auditeur-generaal mevrouw Vasiliki Mitrias aangesteld als auditeur-adviseur.
6. Op 10 februari 2020 diende DPI overeenkomstig artikel IV.72, §1, WER bij de voorzitter van de BMA een verzoek om voorlopige maatregelen in tegen HP Inc, HP Belgium BV en Hewlett Packard Industrial Printing Solutions BV.
7. Bij beslissing van 16 maart 2020 op grond van de artikelen IV.71 en IV.73, § 1, WER heeft de voorzitter van de BMA de vordering afgewezen als (i) geldig maar ongegrond voor zover deze is gericht tegen HP Inc, (ii) ontvankelijk maar ongegrond voor zover deze is gericht tegen HP Belgium BV, en (iii) niet-ontvankelijk voor zover deze is gericht tegen Hewlett Packard Industrial Printing Solutions BV.
8. Tijdens het onderzoek werden meerdere verzoeken om inlichtingen verstuurd aan de betrokken ondernemingen, alsmede aan de Belgische eigenaars en distributeurs van printers van het type waarop de klacht betrekking heeft, dit in de periode van 5 mei 2020 tot en met 21 september 2021. Er werden ook vergaderingen gehouden met het onderzoeksteam.
9. Op 23 november 2022 heeft de auditeur, na advies van de auditeur-adviseur, de huidige beslissing aangenomen overeenkomstig artikel IV.44, § 1, 3°, WER ingevoegd bij de wet van 28 februari 2022.²

II. Partijen

II.1 De klager

10. De klager is DPI, een vennootschap naar Belgisch recht, gevestigd te Van Soustraat 277 - B-1070 Brussel, ingeschreven in de KBO onder nummer 0455.132.809 (hierna: "DPI").

¹ Wet van 2 mei 2019 tot wijziging van Boek I "Definities", Boek XV "Toepassing van de wet" en vervanging van Boek IV "Bescherming van de mededinging" van het Wetboek van economisch recht, *MB* van 24 mei 2019, 50073.

² Wet van 24 februari 2022 tot omzetting van Richtlijn (EU) nr. 2019/1 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 waarbij aan de mededingingsautoriteiten van de lidstaten bevoegdheden worden toegekend met het oog op een doeltreffender handhaving en een goede werking van de interne markt, *MB* 7 maart 2022.

11. DPI is actief op het gebied van groot en zeer groot formaat drukwerk, bijvoorbeeld voor reclamecampagnes.

II.2 De betrokken partij

12. Verweerder is HP Inc. 1501 Page Mill Road, Palo Alto, CA 94304, USA, en haar dochteronderneming HP Belgium BV, met maatschappelijke zetel te Hermeslaan 1 - B-1831 Diegem, ingeschreven in de KBO onder nummer 0597.618.285 (hierna: "HP").

13. HP is een wereldwijde producent van elektronische apparatuur, waaronder computers en printers.

III. Voorwerp van de klacht

14. In oktober 2019 maakte HP aan zijn distributeurs bekend dat zij zouden stoppen met de productie en levering van inktcartridges en printkoppen voor de zogenaamde eerste en tweede generatie grootformaat latexinktprinters.

15. De betrokken printers zijn eerste generatie (Designjet L65500 geüpgraded) of tweede generatie (HP Latex 210, HP Latex 260, HP Latex 280, HP Designjet L65500 geüpgraded, HP Scitex LX600 geüpgraded, HP Scitex LX800 geüpgraded, HP Latex 820 en HP Latex 850) modellen. Deze modellen worden sinds 2014-2015 niet meer nieuw verkocht. Enkel de duurste, HP Latex 850, werd in mei 2016 voor het laatst in Europa geleverd.

16. De laatste leveringen in Europa van inktpatronen en printkoppen voor bovengenoemde printers waren oorspronkelijk gepland voor 31 augustus 2020. De datum werd later verlengd tot 3 december 2020.

17. HP heeft zijn beslissing niet gemotiveerd, afgezien van de algemene overweging dat zijn producten evolueren en dat nieuwe modellen de vorige moeten vervangen.

18. Tijdens het onderzoek verklaarde HP echter dat zijn besluit om geen latexinkten meer te verkopen die compatibel zijn met bovengenoemde printermodellen, het gevolg was van een wijziging in de wetgeving.

19. Deze inkten bevatten pentadecafluorooctaan zuur (PFOA), waarvan het gebruik, samen met verwante stoffen, vanaf 3 december 2020 verboden is bij EU-verordening 2020/784 van 8 april 2020.³

20. Het verbod op PFOA was voorzienbaar sinds 2013, en kwam tot stand via een proces dat als volgt kan worden samengevat:

- Op 14 juni 2013 heeft de Europese Unie PFOA aangemerkt als een persistente, bioaccumulerende en toxische stof ("PBT") overeenkomstig artikel 57, onder d), van de REACH-verordening.⁴
- Op 20 juni 2013 werd PFOA opgenomen in de lijst van zeer zorgwekkende stoffen voor mogelijke opname in bijlage XIV van de REACH-verordening.
- Op 13 juni 2017 is PFOA opgenomen in bijlage XVII van de REACH-verordening, met als gevolg dat de vervaardiging en het in de handel brengen van PFOA vanaf 4 juli 2022 verboden is voor wat betreft het gebruik ervan in latexinkten.⁵

³ Gedelegeerde verordening 2020/784 van de Commissie van 8 april 2020 tot wijziging van bijlage I bij Verordening (EU) 2019/1021 van het Europees Parlement en de Raad teneinde perfluorooctaan zuur (PFOA), de zouten daarvan en de met PFOA verwante verbindingen op te nemen.

⁴ Verordening nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen.

⁵ Verordening nr. 2017/1000 van de Commissie van 13 juni 2017 tot wijziging van bijlage XVII bij Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH) wat betreft pentadecafluorooctaan zuur (PFOA), de zouten daarvan en aan PFOA verwante stoffen.

- Op 8 april 2020 is het verbod op PFOA vervroegd naar 3 december 2020⁶, ditmaal in het kader van de EU-verordening inzake organische verontreinigende stoffen.⁷ De Europese Unie sluit zich aldus aan bij de verbodsdatum voor PFOA die is vastgesteld in Besluit SC-9/12 van 29 april 2019 in het kader van het Verdrag van Stockholm inzake organische verontreinigende stoffen, waarbij de Europese Unie partij is.

IV. Ontvankelijkheid van de klacht

21. Artikel IV.39, § 1, 2°, WER, ingevoegd bij de wet van 2 mei 2019, bepaalt dat de natuurlijke of rechtspersoon een rechtmatig belang bij de klacht moet aantonen.⁸ Klagers hebben een rechtmatig belang indien zij rechtstreeks door de vermeende inbreuk worden getroffen.⁹ Een onderneming kan zich beroepen op een rechtmatig belang en heeft het recht een klacht in te dienen wanneer zij actief is op de relevante markt of wanneer het aangeklaagde gedrag haar belangen rechtstreeks kan schaden.¹⁰
22. In dit geval acht het auditoraat de klacht van DPI ontvankelijk.
23. Enerzijds is HP een onderneming in de zin van het WER, aangezien zij zich door het produceren van elektronische apparatuur, waaronder computers en printers, op wereldwijde schaal een economische activiteit uitoefent.

V. Motivering van de stopzetting van het onderzoek

24. Artikel IV.44, §1, 1° WER bepaalt: "*De auditeur kan, na advies van de adviseur-auditeur, een klacht, verzoek of injunctie bij gemotiveerde beslissing seponeren: 1° indien hij tot de conclusie komt dat de klacht, het verzoek of de injunctie, betreffende de inbreuk op het mededingingsrecht of de niet-naleving van een beslissing die er het voorwerp van is, niet-ontvankelijk, ongegrond of verjaard is.*"
25. Zoals hierboven uiteengezet, bracht HP inkten op de markt die compatibel waren met HP latexprinters tot deze door Europese wetgeving werden verboden.
26. Verder wordt vastgesteld dat de inktpatronen voor de eerste en tweede generatie HP latexprinters die HP niet meer produceert, in de Europese Unie vanaf 3 december 2020 niet meer mogen worden verkocht.
27. HP verklaarde aan de auditeur dat de specificaties voor de ontwikkeling van de derde generatie HP latexprinters onder meer betrekking hadden op de noodzaak PFOA-vrij te zijn (andere overwegingen waren optimalisering van de printkwaliteit, energieverbruik, enz.) Het ontwikkelen van PFOA-vrije latexinkten met behoud van de kwaliteiten van de printer bleek echter complex. Elke verandering van inkt kan, naast de aanpassing van de formulering, veranderingen in de architectuur van de printer vereisen.
28. De door HP gekozen technologische optie was dus om PFOA te vervangen door een vloeistof, in een aparte tank, die aan de inkt zou worden toegevoegd vóór het afdrukken. Dit vereiste een herontwerp van de

⁶ Gedelegeerde verordening 2020/784 van de Commissie van 8 april 2020 tot wijziging van bijlage I bij Verordening (EU) 2019/1021 van het Europees Parlement en de Raad teneinde perfluorocarbonen (PFC), de zouten daarvan en de met PFOA verwante verbindingen op te nemen.

⁷ Verordening nr. 850/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004, vervangen door Verordening nr. 2019/1021 van 20 juni 2019).

⁸ De formulering van het belang dat vereist is om een klacht bij de BCA in te dienen, is gewijzigd om deze in overeenstemming te brengen met de EU-wetgeving (met name artikel 7, lid 2, van Verordening 1/2003): Kamer, Wetsvoorstel tot wijziging van Boek I "Definities", Boek XV "Handhaving" alsmede tot vervanging van Boek IV "Bescherming van de mededinging" in het Wetboek van economisch recht, 27 februari 2019, DOC 54 3621/001, blz. 17-18.

⁹ Commissie, Ontwerp-mededeling van de Commissie betreffende de behandeling van klachten door de Commissie op grond van de artikelen 81 en 82 van het EG-Verdrag, PB C 101/65 van 27 april 2004, punt 34.

¹⁰ Commissie, Ontwerp-mededeling van de Commissie betreffende de behandeling van klachten door de Commissie op grond van de artikelen 81 en 82 van het EG-Verdrag, PB C 101/65 van 27 april 2004, punt 36.

printer. HP verklaart dat het in deze context niet mogelijk was de printers van de tweede generatie aan te passen om ze compatibel te maken met PFOA-vrije inkt. Met name de printwagen van de derde generatie printers was te groot.

29. De auditeur concludeert dat het besluit van HP om te stoppen met de verkoop van inktpatronen en printkoppen voor zijn zogenaamde eerste en tweede generatie grootformaat latexprinters objectief gerechtvaardigd lijkt zonder dat het nodig is het bestaan van een machtspositie of misbruik ervan vast te stellen, en dat de klacht derhalve ongegrond is.

VI. Beslissing

1. De auditeur neemt, op grond van de bovenvermelde redenen, de volgende beslissing:

- beslist de klacht te seponeren op grond van artikel IV.44, § 1, 1°, WER.

Gedaan te Brussel, op 23 november 2022,

De auditeur,

Suzanne Jude